

veřejných prací žalovanému. Žalovaný, jak jest mezi stranami nesporné, byt nevyklidil, dále ho užívaje, a žalobce podal na něho dne 23. února 1932 žalobu o vyklizení bytu. Názor dovolatelův, že pro podání žaloby o vyklizení bytu při mimosoudní bezformální výpovědi není předepsána lhůta a že tudíž žaloba může býti podána i po uplynutí čtrnácti dnů po zrušení nájemního poměru, jest správný. Ustanovení § 575 třetí odstavce c. ř. s., podle něhož mimosoudní výpověď, proti níž nebyly včas podány námitky, pozbude platnosti, jestliže se ve čtrnácti dnech potom, kdy nastala doba pro vyklizení nebo převzetí najatého předmětu určená, nenavrhne exekuce pro toto vyklizení, se nehodí na souzený případ proto, že zde nejde o výpověď formální, tvořící již o sobě exekuční titul; ani ustanovení § 569 c. ř. s. nelze tu použít, poněvadž tu není nájemní poměr, jenž by zanikl vypršením času, aniž by bylo ke zrušení smlouvy zapotřebí výpovědi. Zaujal-li tudíž odvolací soud v souzeném případě jen stanovisko § 575 c. ř. s., neposoudil věc po stránce právní správně; tuto žalobu nelze ani podle § 569 c. ř. s., k němuž žalovaný v dovolací odpovědi odkazuje, pokládati za opožděnou. Okolnost, že žalovaný i po zrušení nájemního poměru bytu dále užíval, a že žalobce žalobu podal až dne 23. února 1932, nemůže býti žalobci na újmu, a zejména z ní nelze nutkavě a beze vší pochybnosti vyvozovati, že žalobce vypovězený nájemní poměr mlčky obnovil, ježto se to mohlo státi také z ohledů na žalovaného, aby měl čas opatřiti si jiný byt.

Čís. 12265.

Nároku ze správy lze se vzdáti i činem konkludentním. Převedení věci u vědomí, že jest cizí, jest konkludentním činem, vzdáním se mlčky. Koupěna-li věc (kůň), ač prodatel ručení odmítl, jest v tom kupitelův souhlas s odmítnutím ručení.

Při lstivém zamlčení vady ani vzdání se nevylučuje nárok ze správy. Lstivým jest zamlčení, stalo-li se úmyslně, by tím byl druhý smluvník přiveden k rozhodnutí, jež by jinak neučinil. Znal-li prodatel vady koně a neoznámil-li je kupiteli, mohlo by po případě býti lstivým prohlášení prodatelovo, že za nic ručiti nemůže.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1933, Rv II 528/31.)

Žalobu kupitele koně na prodatele o zrušení kupní smlouvy a o vrácení kupní ceny o b a n i ž š í s o u d y zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znova projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolatel odůvodňuje svůj nárok tím, že kůň není způsobilý k hospodářským účelům, pro něž byl koupen a zač se žalovaní zaručili, ač o vadách koně věděli a je zamlčeli. Soudy zamítly žalobu proto, že kůň

prý v době prodeje pro hospodářské účely byl způsobilý, že žalovaný upozornil dovolatele, že kůň bývá neklidný a že za povahu koně neručí. Dovolatel neprávem vytýká napadenému rozsudku, že jest v rozporu se spisy předpoklad, že se žalovaný za vlastnosti koně nezaručil; tímto obratem dovolatel zřejmě míní, že jest v rozporu se spisy, že žalovaný ručení odmítl; jde to z toho, že se dovolává v tom směru výpovědi svědků Josefa V-a a Františka T-a, kteří byli slyšeni o tom, zdali žalovaný ručení odmítl, a z toho, že k tomu, aby žalovaný byl zproštěn ručení za způsobilost koně k hospodářským účelům, nestačilo by, že se za to výslovně zaručil, poněvadž prodávatel po zákonu ručí za to, že věc má vlastnosti u ní obvykle předpokládané a že jí lze užívat podle povahy jednání (§ 923 obč. zák.), nýbrž vyžadovalo by se, by kupitel se správy vzdal (§ 929 obč. zák.). Podklad pro zjištění, že žalovaný odmítl ručení, má odvolací soud ve výpovědích svědků Josefa V-a a Františka T-a, z nichž první to výslovně potvrdil a druhý udal, že žalovaný prohlásil, že za povahu kobyly neručí. Rovněž nelze sdílet mínění dovolatele, že ke vzdání se nároku ze správy nestačí konkludentní čin podle ustanovení § 863 obč. zák., nýbrž že třeba podle § 929 obč. zák. výslovného prohlášení. § 929 obč. zák. klade výslovné vzdání se vedle případu, kdy někdo převede na sebe věc věda, že jest cizí a s oběma případy spojuje jako účinek ztrátu nároku ze správy. Převedení věci u vědomí, že jest cizí, však jest konkludentním činem, vzdáním se mlčky; podle § 928 obč. zák. nárok ze správy jest vyloučen při vadách nápadných vyjma případ lstivého zamlčení nebo výslovné připovědi; i toto ustanovení zřejmě zbudováno jest na tom, že, převede-li kdo na sebe věc, jejíž vady jsou zřejmé, jest v tom shledávati, že se správy vzdává. Při výkladu § 929 obč. zák. tak, jak činí dovolatel, byl by rozpor mezi ním a vůdčí zásadou obligačního práva obsaženou v § 863 obč. zák., že lze vůli projevit i mlčky konkludentními činy. § 929 obč. zák. klade hlavní důraz na slovo »vzdání se« a slovo »výslovný« má význam jako »zřejmý«, »neklamný«. Koupil-li však dovolatel koně, ač žalovaný ručení odmítl, jest v tom shledávati podle § 863 obč. zák. žalobcův souhlas s odmítnutím ručení. Přisvědčiti však jest dovolateli, že při lstivém zamlčení vady ani vzdání se nevylučuje nárok ze správy. Podle § 870 obč. zák. není ten, kdo byl ke smlouvě přiveden lstí, povinen státi ve slově; vzdání se přivoděné lstí tedy nezavazuje. Podle § 928 obč. zák. při lstivém zamlčení kupitel má nárok i při vadách nápadných. Dovolatel lest tvrdil, byť ne výslovně, přece tím, že tvrdil, že kůň byl stížen vytýkanými vadami již před prodejem, že žalovaný sám řekl kováři, že koně nekoval, poněvadž se ho bál, a že žalovaní vady zamlčeli. Lstivým jest zamlčení, stalo-li se úmyslně, by druhý smluvník tím byl přiveden k rozhodnutí, jež by jinak neučinil. Znal-li žalovaný vady koně žalobcem vytýkané a neoznámil-li je žalobci, pak prohlášení jeho, že za nic ručiti nemůže, protože byl měsíc na vojně a nemůže věděti, zda se v té době něco s koněm nestalo a i prohlášení jeho, že neručí za povahu a že prodávaná kobyla je neklidná, když chce ke koni, mohlo by býti jednáním lstivým, neboť bylo by způsobilé vzbuditi v ku-

piteli klamný dojem, že kůň mimo zmíněnou nepokojnost, před tím než žalovaný odešel na vojenské cvičení, vady neměl, a domněnku, že za krátkou dobu cvičení se kůň sotva zkazil. Cíl ten zřejmě by sledovalo a bylo by lstí, kdyby žalobce zmíněné vady koně znal a úmyslně je zamlčel, aby žalovaného pohnul ke koupi koně, kterou by tento, věda o vadách, nebyl uzavřel. Okolnosti tyto by přes vzdání se odůvodňovaly nárok ze správy za zamlčené vady, kterými by byl kůň stížen v době prodeje.

Čís. 12266.

Československo-maďarská obchodní smlouva ze dne 31. května 1927, čís. 120 sb. z. a n., má vnitrostátní závaznost v Maďarsku.

Vzhledem ke čl. XXV smlouvy jest omezení slevy v pol. 81 tř. 17 maďarského svazového tarifu díl II sešit 1 ze dne 1. ledna 1926 na uhlí tuzemské pokládati za neplatné.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1933, Rv II 579/31.)

Žalující firma domáhala se na československém státu zaplacení 276 pengö, ježto za vagon kamenného uhlí zaslaného z Moravské Ostravy do Timisoara v Rumunsku bylo za trať v Maďarsku (od Samosköujfalu do Lökeshaza vybráno dovozné podle normálního tarifu 417 pengö, ač mělo podle přípojky k uherskému místnímu tarifu čís. 13 podle uherského svazového tarifu díl II sešit 1 číslo 81 podle třídy 17 b) býti vybráno jen 141 pengö. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, shledav opodstatněnou námitku nedostatku pasivní legitimace žalovaného. Odvolací soud uznal podle žaloby, neshledav opodstatněnou námitku nedostatku pasivní legitimace, a uvedl v důvodech: Odvolací soud osvojil si nenapadené zjištění prvního soudu, zejména, že dopravné bylo předepsáno a vybráno o 276 pengö vyšší, než by činilo, kdyby bylo použito zvlášť výhodného tarifu maďarských drah pro dopravu uhlí ze stanice Samosköujfalu, a souhlasí plně s právním názorem prvního soudce, že tohoto ustanovení maďarského tarifu mělo býti použito na zásilku, o níž jde, poněvadž pol. 81 tarifu 17 b) nerozeznává jednotlivé druhy uhlí a podle obchodní smlouvy mezi Čsl. republikou a královstvím maďarským ze dne 31. května 1927, čís. 120 sb. z. a n. čl. XXV nemá se se zásilkami zboží přepravovanými po železnicích obou smluvních stran nakládati na železnicích smluvních stran nepříznivěji (moins favorablement) než se zásilkami stejného druhu přepravovanými ve vnitřní dopravě obou smluvních stran.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání namítá 1., že podle doslovu pol. 81 tr. b) maďarského svazového tarifu díl II sešit 1 z 1. ledna 1926, která (v úředním německém překladu) zní: Kohle und Lignit (einheimische) byla sleva na dovoz-